

SPECIFIKIME TEKNIKE

PERMBAJTJA

-
1. PUNIMET E DHERAVE
  2. PUNIMET E SHTRESAVE
  3. PUNIMET E BETONIT DHE KALLEPIT

1. PUNIMET E DHERAVE

Materialet

Ky seksion perfshin materialet e dherave, marrjen dhe vendosjen e tyre.

Klasifikimi i materialeve te punimeve te dherave

Percaktim:

Te gjitha materialet jane kategorizuar si me poshte:

Shkemb: Çdo material qe sipas mendimit te Inxhnerit (i cili duhet te marre parasysh situaten ne te cilen behet germimi) kerkon per t'u germuar perdonimin e mjeteve plase apo kompresor, ose çekic dhe pyke hekuri, apo qe nuk mund te zhvendosen ose hiqen efektivisht nga traktori me fuqi motorike jo me te vogel se 425 kuaj / fuqi, do te klasifikohet si shkemb.

Materai i zakonshem: Çdo materai i cili mund te germohet pa perdonimin e metodave te mesiperme per shkembin do te klasifikohet si material i zakonshem. Ky perfshin te gjitha materialet e forta apo te shkrifta te cilat mund te hiqen nga nje makineri me fuqi jo me te vogel se 425 k/f.

Guret e veçuar: Guri i veçuar brenda mases se materialit te zakonshem te cilat mund te zhvendosen me makineri siç duhet duke plotesuar kerkesat e Inxhinerit, do te konsiderohen si material i zakonshem, ndryshe (duke iu referuar klasifikimit per shkembin) do te matet si shkemb.

Materiali nga Prerja

Materiali nga prerja eshte materiali qe merret nga germimi i rruges perfshire edhe kanalet anesore.

Materiali nga Karierat

Eshte material dheu i pershatshem i cili me aprovin e Inxhinerit perftohet nga germimet e teperta ne prerjen e rruges apo karierat jashte zones se rruges.

Materiali i papershtatshem

Ky eshte material dheu apo i germuar i cili sipas mendimit te Inxhinerit nuk eshte i pershatshem per mbushje dhe duhet transportuar ne dherat jashte rruges.

Materiali i papershtatshem perfshin:

-Materiali ne keneta si edhe torfa, trungjet e pemeve, material i prishhem dhe materialet qe dyshohet se oksidohen vvetetiu.

Materialet qe ne momentin e punimeve jane ne gjendje te ngrire.

Materialet qe sipas mendimit te Inxhinerit jane te papershtatshme per vendndodhjen

Materialet qe kane permbarjje lageshtie te tepert, dhe qe sipas mendimit te Inxhinerit nuk mund te thahen.

Materialet e teperta

Ky material eshte germuar per mbushje por eshte i tepert per kerkesat dhe duhet te hidhet ne dherat. Inxhineri duhet te vendose ne se ky material duhet te hidhet si mbushje per trasene apo te hidhet ne dherat jashte rruges.

Mbushja

Materiali mbushes eshte material i zakonshem ne nje projektin e rrugeve te brendeshme, i cili kur ngjishet 90- 93 % - njeshja BS (i rende) ka minimumin e CBR = 5-8 % (i lagur) i cili eshte deklaruar nga Inxhineri si i pershatshem per mbushje.

Materiali mbushes i perzgjedhur

Ky eshte material per projekt standart d.m.th. – material i zakonshem apo i perzgjedhur, i cili ka permbarjje optimale te lageshtise prej 3 % kur ngjishet 93 % te BS (i rende), ka maksimumin e CBR = 8 % (lagur), IP <12, dimensionin maksimal i materialit- 100 mm, perqindja maksimale e kalimit te sites Nr. 200 = 30% dhe i aprovuar nga Inxhineri.

Ky material do te klasifikohet si i tille per efekt llogaritje dhe pagese n.q.s. eshte germuar ne zona te ndryshme nga ajo e mbushjes nen te.

Mbushje shkembore

Materiali mbushes shkembor eshte material i thyer i perfunduar nga shkembinj homogjene, te forte dhe te cilet ne grumbull permban me shume se 25% te volumi kokrriza me te medha se 150 mm. I gjithe materiali shkembor duhet te marre aprovimin e Inxhinierit para perdonimit.

Material nga kariera

Ky material autorizohet nga Inxhinieri vetem n.q.s.:

Materiali nga rruga nuk mjafton ose kur:

Kontraktori ben kerkese, me aprovim Inxhinierit, qe te lejohet te marre materialin (e paguar si material per riperdorim) e caktuar ne nje distance dhe te marre aty material per riperdorim.

Burimet e materialit;

Kontraktori duhet te siguroje me pare lejen e Inxhinierit, para se te shfrytezoje zonen duke perfshire zgjerimet e prerjeve.

Dherat nga prerja e rruges

Ne disa rrethane te caktuara, kur zgjerimi i prerjeve ne rruge eshte i nevojsphem, dherat mund te sigurohen nga germimi brenda siperfaqes se rruges, preferohet brenda kufijve te rruges. Te tilla zgjerime do behen me makineri dhe do te rritet thellesia e prerjes apo kanaleve. Kur prerjet e rruges zgjerohen, kanalet anesore do te vendosen ne fund te faqes se re te krijuar, skarpata do te kete te njejtien pjerresi me faqen originale, dhe bankina do te zgjerohet deri ne nivelin e seksionit terthor.

Materialet nga zonat e karierave

Kontraktori mund te autorizoje marrjen e materialit ne zona jashte rruges. Ne kete rast Kontraktori do te jetë perjegjes per gjetjen e burimit dhe te marre persiper bisedimet me Pushtetin Lokal.

Guroret te cilat do te sigurojne materialin e pershatshem per shtresat e rruges dhe bazamentin, nuk do te perdoren per qellime te tjera.

Siperfaqja e dherave

Per materialet e teperta

Me lejen e Inxhinierit, materialet e teperta qe nuk jane shkemb, apo materiale te shkrifeta, mund te perdoren per zgjerimin e mbushjeve duke e bere ate ne menyre te tille dhe me metoda qe nuk ndikojne per keq apo rrezikojne mbushjet, apo te nxjerrin fundin e saj ose kanalet jashte siperfaqes qe i perketo rruges.

Per materialet e papershatshme dhe te tjera

Per materialet e papershatshme, shkemb i germuar i tepert dhe material te teperta qe nuk perdoren per mbushjet. Kontraktori eshte perjegjes per te gjetur zona te pershatshme dherash jashte rruges, duke marre ne konsiderate bisedimet me Qeverine Lokale.

Inxhinieri duhet te jape me pare aprovimin per zonat e dherave.

Ne asgne rrethane, Kontraktori s'duhet te perdore hendeke apo kanale si zone per hedhjen e dherave, veçse me aprovimin e Inxhinierit dhe nen drejtimin e tij.

Germime dhe mbushje ne rruge

Ky seksjon ka te beje (pas pastrimit te kantierit dhe heqjen e dherave) me ndertimin e aneve te rruges dhe kanaleve anesore se bashku me perqatitjen e themelit dhe ndertimin e mbushjeve per trasene e rruges.

Perkufizime

- Siperfaqja e fillimit (te punes)

Kjo eshte siperfaqja e tokes pas pastrimit te kantierit, heqjes se pjeses se siperme te dheut dhe para se te kryhet çdo punim tjeter dherash.

- Siperfaqja e germuar

Kjo eshte siperfaqja ku eshte projektuar (menduar) te behet germimi.

- Profili i seksionit

Ky eshte profili terhor i projektuar i germimit te plote, kanalit anesor, mbushjes apo punimeve te dherave para vendosjes se ndonje pjese te trupit te rruges.

- Bazamenti

Bazamenti eshte i gjithe materiali i punuar vertikalisht, poshte shtresave te rruges dhe bankinave sipas dimensioneve te specifikuara ne Vizatimet.

- Traseja

Eshte mbushja mbi siperfaqen e fillimit ose siperfaqen e germuar.

- Formacioni

Eshte sinonim me Bazamentin

- Niveli i formacionit (Shtresa e Formes)

Eshte ajo qe lidh bazamentin me strukturen e rruges. Duhete te ptesoje kushtet e meposheme :

Te jete e rezistueshme kundrejt ngarkesave, te mos demtohet nga mjetet e renda qe transportojne materjalin per rrugen, te mos depertohet nga uji, te sherbeje si drenazh dhe te mos ndikohet nga kushtet klimaterike, te mos ngrije. Te kete modul deformimi $E \geq 40 \text{ MPa}$ (407 kg/cm^2 , 40 N/mm^2)

- Pergatitja e formacionit

Perfshin te gjitha aktivitetet e specifikuara te kryera ne nje thellesi te caktuar te pjeses se siperme te siperfaqes se formacionit me qellim per ta pergatitur kete te fundit per te vendosur shtresat e rruges dhe permiresuar densitetin dhe fortisine e tij.

- Shtresat

Shtresat jane teresia e ndertimit te shtresave dhe perfshin themelin , trupin e rruges dhe veshja e rruges.

Radha e punimeve

Ndertimi i prerjeve dhe mbushja e trasese do te procedoje ne menyre metodike dhe te rregullt (per gjithesisht nga perfundimi i punimeve ne nje seksion tek tjetri) ku germimet dhe prerjet jane bere vazhdimesh dhe çdo mbushje eshte perfunduar deri ne nivel, para se tjetra te filloje.

Kontraktori i cili duhet te paraqese programin per punimet e dheut tek Inxhinieri, do te marre aprovimin e tij para fillimit te punimeve dhe duhet te ndjeje rigorozisht programin e aprovuar.

Rregullimi i prerjeve, mbushjeve, kanaleve dhe bankinave ne forme dhe skrapatat e specifikuar, do te kryhet njekohesisht me punimet e dherave qe jane kryer ne ate nivel te veçante.

Perdorimi i materialete

Te per gjithshme

Kontraktori (vetem n.q.s. inxh. udhezon ndryshe) do te marre materialet nga prerjet dhe mbushjet sipas specifikimeve ne kete seksion dhe sipas programit te germimeve, por Inxhinieri per nje arsy me te mire dhe te mjaftueshme mund te urdheroje se ku do te perdoren materialet me cilesi te ndryshme.

Material i papershatshem

Kontraktori sapo te hase ne materiale te papershatshme duhet te njoftoje menjehere Inxhinierin. N.q.s. ky material eshte perdorur per shkak te metodave te tij te punes (i deklaruar apo jo nga Inxhinieri si material i papershatshem) ky material do te hiqet dhe do zevendesohet me materialin mbushes te aprovuar, me shpenzimet e Kontraktorit.

Germimi

Germimi do te behet ne perputhje me profilat sipas pjerresise, gjeresive dhe niveleve te treguara ne vizatimet e kontrates apo ndryshe siç eshte autorizuar nga Inxhinieri.

Materialet nga prerja do te perdoren si me poshte:

± perriperdorm perm bushje

± teprica per kerkesat per mbushje, por n.q.s. jane te pershatshme per mbushje, ne zgjerimin e rruges.

± materiali papershatshem , ne zonate dherave te hedhura te siguruara nga kontraktori jashte rezervave te rruges.

Themelet e mbushjeve dhe trasese

Siperfaqja e themelit te mbushjes apo trasese do te piketohet mbi siperfaqjen e fillimit. Inxhinieri do te inspekoje dhe aprovoje kete siperfaqe, ose ndryshe do te udhezoje heqjen e materialeve te papershatshem ne nje thellesi ne te cilin ai do te aprovoje siperfaqen e germimit per vendosjen e mbushjes. Siperfaqa e fillimit per mbushjen do te ngjishet 93 % BS (e rende).

Kur mbushja duhet ndertuar permes nje toke kenetore apo argjila te buta qe nuk mund ta perballojne peshen e makinerive, Inxhinieri duhet te udhezoje qe pjeset me te ulta te mbushjes te ndertohen duke hedhur material ne menyre te vazhdueshme dhe te shperndare uniformisht dhe me trashesi jo me te madhe se ajo e nevojshme per te perballuar makinerite, ndersa vendosim shtresat pasuese.

Makinerite shkarkuese dhe rulat e lehte do te perdoren vetem kur jane te nevojshme. per te mos mbingarkuar (sforcuar) ndertimin e poshtem (nenshtresat)

Aty ku eshte udhezuar, pas nje strukture do te vendoset menjehere material mbushes i fraksionuar i cili konsiston ne material shkembor te thyer ose zhavorr me madhesi kokerrizore 20-65 mm.

Per te ndare materialin poroz dhe materialin perbri do te perdoret kallep rreshqites dhe materialin qe thame me siper do te hidhet siper dhe do te ngjishet te pakten 150 mm mbi mbushjen e pergjithshme.

Mbushjet dhe vendosja e tyre ne shpat kodre dhe skarpata (pjerresi)

Mbushjet, normalisht jane formuar nga materiale te germuara nga kanalet anesore ose material i germuar per riperdorim nga prerjet ne rruge.

Kur pjerresia e tokes natyrale i kalon 20 % ajo do te germohet ne menyre qe te krijohen shkallezime ne te cilat eshte ndertuar mbushja, cdo shkalle pritet ndersa mbushja eshte ngjeshur dhe sjelle (vendosur) lart. Dimensionet e shkallezimeve do te jete e mjaftueshme per te lejuar operimin e paisjeve te vendosjes dhe ngjeshjes se mbushjes, minimumi 2 m, perveç ne shkemb. Skarpates do t'i jepet nje shkallezim fillestar ne fund te mbushjes siç eshte percaktuar ne sektionet terthore dhe ne fund te mureve mbajtes te vendosur sipas projektit.

Ne shpatet kodrinore te perbera nga shkembijn solid, dimensionet e shkallezimeve mund te behen me te vogla se ç'e kerkon operatori dhe mund te konsistojne ne shkallezimin e pjerresise, te tille qe te kenaqe kufirin midis pjerresise dhe mbushjes.

Mbushja ne raste te tilla perftohet me material shkembor. Materiali vendoset ne fillimin e mbushjes ne nje shtrese me nivel minimal i cili i lejon paisjeve te vendosjes dhe ngjeshjes te levizin.

Mbushja shkembore

Siç tregohet ne vizatim apo udhezuar nga Inxhinieri, mbushja me material shkembor do te vendoset ne nivel perfundimtar ne jo me pak se 300 mm poshte nivelit te formacionit.

Vendosja e mbushjes me material shkembor

Çdo shtrese me material shkembor do te perhapet, nivelohet dhe sheshohet me mjete- buldozere, greider ose mjete te tjera te pershtateshme dhe do te operoje mbi gjithe gjerresine e shtreses.

Kur gjate shperndarjes vihet re mungesa e materialit fin (te holle) duhet te shtohen materiale shtese siç udhezohet nga Inxhinieri.

Dimensioni maksimal i grimcave do te jete 100 mm. Te gjitha grimcat me te medha duhet te zhvendosen. Shtresat me material shkembor te shperndara per kompaktesim nuk do ta kaloje trashesine 300 mm ne gjendje te lire.

Ngjeshja preferohet te behet me rul te rende prej 15 ton peshe apo nga rul vibrator me te njejtin rezultat dhe çdo shtrese do ngjishet ne gjithe gjerresine me 12 kalime te rulit ose deri sa te mos vihet re levizje te dukshme nen rul.

Trajtimi i siperfaqes se mbushjes me material shkembor

Kur te kemi arritur nivelin e mbushjes dhe ruli te kete kaluar 12 here mbi te, siperfaqja e saj do te laget me uje, mbushjet me material me te imet shkembor dhe kalohet ruli nje here mbi gjithe gjerresine.

Te gjitha keto procese do te perseriten derisa ne siperfaqe te mos kete me boshileqe apo plasaritje dhe qe sipas Inxhinierit eshte gati per te vendosur materiale te zakonshme per ngjeshje rreth 300 m ne nivelin e formacionit.

Traseja

Kjo do te jete e formuar nga mbushje siç eshte percaktuar dhe specifikuar ne Paragrafin 3.1.6. dhe do te vendoset dhe ngjishet siç eshte pershkruar ne Paragrafin 3.3.

Traseja do te ndertohe ne perputhje me profilat dhe sipas gjerresise, pjerresise dhe niveleve te treguara ne Vizatimet, ose sipas udhezimeve te Inxhinierit.

Kur Kontraktori eshte autorizuar te perdore mbushje te tepert per zgjerimin e trasese, zgjerimi do te ndertohet minimumi sa gjeresia e nje makinerie, ne perputhje me ndertimin e trasese dhe e vendosur dhe e njeshur sipas Paragraft 3.3.

Ngjeshja

Ky seksion pershkruan punen per vendosjen e dherave dhe zhavorreve ne mbushje, perfshire ketu edhe perpunimin dhe ngjeshjen e ketyre materialeve per pergatitjen e formacionit baze.

Te per gjithshme

Ngjeshja do te behet sipas nje serie veprimesh te vazhdueshme mbi gjeresine e plete te shtreses perkatese, dhe gjeresia e shtreses qe ngjishet, aty ku eshte e mundur, do te jetë jo me pak se 300 metra. Trashesia e shtreses e matur pas ngjeshjes nuk duhet t'i kaloje 150 mm perveçse ne rastet kur eshte specifikuar ne vizatimet ose udhezuar nga Inxhinieri.

Çdo shtrese e re qe ka trashesi pas ngjeshjes me te vogel se 75 mm, do te lidhet me shtresen paraardhese duke e skarifikuar kete te fundit jo me shume se 75 mm.

Pergatitja

Materiali qe do te ngjishet do te shperndehen ne gjeresine dhe thellesine e shtreses me ane mjeteve skarifikuese, apo pajisje te tjera te pershtatshme dhe te gjithe guret me dimension me te madh se $\frac{1}{2}$ e trashesise se ngjeshur te specifikuar te shtreses, do te thyhen ose hiqen.

Tharja

N.q.s. materiali eshte shume i lagur per shkak te shiut apo arsyese tjeter, ai do te lesohet dhe do te lihet te thahet derisa te kete lageshti sipas kerkesave, para se te filloje procesi i ngjeshjes.

Lagia

Ne qofte se kerkohet qe materialit t'i hidhet uje para ngjeshjes, ky do ti shtohet materialit ne aplikimet pasuese, nepermjet makinerive te pershtatshme, te afta per ta hedhur ujin ne menyre uniforme ne gjithe siperfaqen.

Uji do te perzihet plotesisht me materialin qe do ngjishet nepermjet mikserave, greiderit apo pajisje te tjera te pershtatshme. Perzierja do te vazhdoje per aq kohe sa te jetë shtuar sasia e nevojshme (e duhur) e ujit dhe te jetë perftuar nje perzierje uniforme perpara se te filloje ngjeshja.

Permbajtja e lageshtise gjate ngjeshjes do te jetë e tillë derisa te arrihet dendesia e specifikuar.

Kontraktori duhet te siguroje me shpenzimet e veta stafin dhe pajisjet e duhura per kontrollin e lageshtise.

Metodat

Ngjeshja do te behet me makineri si rul me rrata te lemuara, rula vibrues, rula me rrata pneumatike. Tipi i rullit apo numri qe do te perdoret do te jetë i tillë qe te siguroje densitetin e kerkuar. Gjate ngjeshjes shtresa duhet te mirembahet sipas formes se kerkuar dhe seksionit terthor. Te gjitha gropat, depresionet do te rregullohen me buldozer.

Kerkesat

Ngjeshmeria qe duhet te arrihet ne gjitha shtresat e dheut eshte 93% te ngjeshjes BS (e rende).

Kjo do te aplikohet tek:

- Siperfaqja e fillimit ne prerje dhe mbushje
- Shtresat e mbushjes
- Mbushjet
- Shtresat e themelit dhe niveli i formacionit sipas trashesise se specifikuar

Provat

Provat e ngjeshjes to te kryhen nga kontraktori dhe provat e kontrollit do te behen nga Inxhinieri. Kontraktori do te ringjeshe, me shpenzimet e veta çdo seksion ne te cilin nuk eshte arritur densiteti i kerkuar apo ne te cilin permbajtja e lageshtise ne momentin e ngjeshjes ndryshonte nga permbajtja optimale e saj me me shume se tolerancat e specifikuara.

Kur dherat e prirur ndaj lageshtise kerkohen te vihen ne zonat ku ekuilibri i permbajtjes se lageshtise eshte parashikuar nga Inxhinieri te tejkalote permbajtjen optimale te lageshtise ne ngjeshje, ai mund te udhezoje qe te veprohet si me poshte:

Densiteti – CBR

Dherat do t'i nensstrohen nje sere provash ne menyre qe varesia midis CBR dhe Ngjeshjes BS (e rende) dhe Ngjeshjes BS (standarte) te mund te shprehet diagramatikisht.

Ekuilibri i lageshtise

Inxhinieri do te vleresoje ekuilibrin e pranueshem te permbajtjes se lageshtise ose ne mungese te te dhenave te mjftueshme e supozon ate si permbajtje optimale te lageshtise per BS (standarte), dhe behet interpolimi me vlerat e CBR nga diagrama.

Treguesi i CBR

Ky rezultat do te krahasohet me vleren e CBR te percaktuar per te njejtin lloj dheu kur i nensstrohet proves se lagies per 4 dite dhe vlera me e ulet do te supozohet si perfaquesuese e vleres se CBR per qellimet e ketyre specifikimeve.

Punime dheu ndihmese

Pergatitja e formacionit

Formacioni do te pergatitet siç eshte specifikuar p.sh. Ngjeshja 93%, CBR $\leq$ 8% (e lagur), IP $\leq$ 12 ne thellesi 150 mm nen nivelin e formacionit.

Kur materiali i germuar nga prerjet dhe i perdorur per mbushje nuk ploteson kerkesat e specifikuara per themelin ne nivelin e formacionit, shtresat e siperme te mbushjes do te jene me material mbushes te aprovuar ose mbushje e perzgjedhur per formacionin, ne nje thellesi te udhezuar nga Inxhinieri

Kontraktori eshte perqejgjes per vendin e percaktuar per mbushjet te cilat duhet te plotesojne kerkesat e specifikuara. Perdorimi i ndonje guroreje do te behet me aprovimin e Inxhinierit.

Kur materiali i perdorur per themelin eshte klasifikuar si i pershatshem per perdorim, por nuk ploteson kerkesat e specifikuara per themelin ne formacionin baze, shtresat do te skarifikohen dhe do te perzinen me uje, ose materiali do te lihet te thahet deri ne permbajtje te lageshtise se duhur dhe shtresa do te ringjishet perseri, me shpenzimet e Kontraktorit.

Gjate ketij procesi siperfaqja perfundimtare e cdo shtrese te themelit, do te nivelohet sipas profilave te treguara ne vizatimet.

Trashesia maksimale e ngjeshur do te jete 150 mm.

Skrapatat

Skrapatat e prerjeve dhe mbushjeve do rregullohen ne vija te drejta nga shkembinje dhe guret duke i zhvendosur ato. Perveçse ne shkemb te forte, fillimi dhe fundi i skrapatave perfshire ketu dhe kanalet anesore, do te rrumbullakosen sipas udhezimeve te Inxhinierit.

Skrapatat ne lidhjet e prerjeve dhe mbushjeve do rregullohen dhe mbulohen me njera tjetren ose ne siperfaqen e tokes natyrale ne menyre qe te mos duket ndonje vije thyerjeje. Rregullimet ne skrapata do te behen per te menjanuar demtimin e pemave dhe per te harmonizuar me peisazhin ekzistues. Sistemimi i skrapatave do te jete gradual. Te gjitha skrapatat e dheut do te kene siperfaqe uniforme te lemuara pa ndonje thyerje te dukshme ne to. Skrapatat e mbushjes do te pastrohen nga materialet e lira dhe do te rregullohen sipas profilave.

Skrapatat e prerjeve dhe mbushjeve te cilat jane projektuar per t'u veshur me bar, pas perfundimit te tyre do te perqatiten per mbjelljen e barit.

Cdo rregullim i skrapatave anesore apo prerjeve do te kryhet perpara se ndonje pune te kete filluar ne themel, brenda kufirit te ketyre prerjeve.

Drenazhimi i dherave

Te gjitha prerjet, mbushjet dhe zonat e dherave do te mbahen te drenazhuara gjate gjithe kohes se ndertimit.

Parashikimi per drenazhe te perkohshme etj, te nevojshme per drenazhimin e pershatshem do te jete perqejgjesi e Kontraktorit.

N.q.s. gjate periudhes se ndertimit kemi akumulim te ujit ne ndonje pjese te dheut duke rritur keshtu lageshtine dhe kushte erodive te dherave, Inxhinieri mund te urdheroje Kontraktorin per levizjen dhe zevendesimin e ketyre materialeve.

Te gjitha drenazhet do te mirembahen nga Kontraktori ne gjendje te mire pune.

Kontraktori do ti percaktoje vete normat per kenaqshmerine e drenazhimit ne te gjitha fazat gjate ndertimit. Asnjë pune nuk do te kryhet mbi themelin derisa ai te inspektohet dhe aprovohet nga Inxhinieri.

Bazamenti do te pastrohet nga materialet e huaja si edhe do te korrigohen difektet e ndryshme per shkak te drenazhimit jo te mire ose trafikut dhe n.q.s. udhezohet nga Inxh. Do te behet skarifikimi i shtreses, nivelimi dhe ringjeshja e shtreses.

Zhvillimi dhe vendosja e zonave te dherave dhe burimeve te tyre

Zonat ne te cilat do te sherbejne si burim per materialin do te rrethohen me gardh e cila do te ndertohet nga Kontraktori dhe do te pengojne hyrjen ne te te femijeve dhe kafsheve.

Te gjitha llojet e zonave per kete qellim ne fillim do te germohen ne thellesine 150mm dhe dheu i marre do te riperdoret. E gjithe zona do te sheshohet me qellim qe ne kohe shirash te mos kemi akumulim te ujtit dhe siperfaqja e siperme qe u germua do te shperndahet ne gjithe zonen dhe do te ngjishet lehte.

Punime ne rrugen ekzistuese

Kur rruga ekzistuese ndodhet ne pozicion vertikal dhe horizontal te arsyeshem, dhe seksioni terthor i mjaftueshem, i cili lejon ndertimin e zgjerimit te themelit dhe bankinave ne te, pa ndryshime madhore, atehere rruga mund te riqenderzohet dhe riformohet.

Riqenderzimi

Riqenderzim do te thote qe rruga do te rinivelohet vertikalisht dhe horizontalisht ne menyre te tille qe te perdoren maksimalisht dhe ne menyre ekonomike punimet e dherave ekzistuese, vecanerisht mbushjet dhe nivelet vertikale dhe ato horizontale te jene te krahasueshme me ato origjinale ne ndertimin e punimeve ekzistuese.

Riformimi

Riformim do te thote kryerja minimale e punimeve te dherave dhe nivelimit keshtu qe seksioni terthor final i rruges perputhet me seksionin terthor standart te tipit te rruges te spcifikuar ne vizatimet.

Kur mbushjet ekzistuese duhet te zgjerohen, mbushja ekzistuese do te sheshohet per te formuar lidhjen me mbushjen qe do te shtohet. Sheshi do te behet i gjere ne menyre qe te mund te levizin mjetet vete levizese apo pajisjet njeshese me dore. Ndertimi do te behet me shtresa te shkallezuara keshtu qe ndertimi shtese do te jete pjese e vete trupit te rruges dhe mbushja shtese do te vendoset ne shtresa qe nuk i kalojne 150 mm pas mgjeshjes.

Tolerancat

Siperfaqja e perfunduar e formacionit do te jete ± 25 mm nga niveli i specifikuar.

Per skrapatat do te lejohet nje tolerance prej $\pm 7.5\%$.

Toleranca e lejuar ne gjithe gjerresine ne fundin e prerjeve do te jete 75 mm ne distancen midis vijes qendrore te rruges dhe fundit te skarpates.

Distanca nga aksi deri ne pikën e thyerjes se bankines nuk do te jete asnjehere me e vogel se distance e projektuar, dhe nuk do t'i kaloje +100 mm nga dimensioni i percaktuar.

Mbrojtja e punimeve te dherave

Kontraktori do te programoje punen e tij ne menyre te tille qe veprimet e punimeve te dherave te ndiqen nga veprime te tjera ne vazhdim brenda nje periudhe te shkurter, si rrjedhim menjanohet ekspozimi i tepruar i dherave ne mot te keq.

Çdo demtim per shkak te ekspozimit apo per çdo arsyet tjeter, pavaresisht nga puna e aprovar me pare, do te riparohet me shpenzimet e kontraktorit, para se te vazhdohet me operacionet pasuese.

Punimet e dherave gjate periudhes se ngricave.

Punimet e dherave qe kane te bejne vetem me prerjet nuk do kufizohen nga ngrica.

Punimet e dherave qe perfshijne mbushjen dhe njeshjen nuk do te lejohet te kryhen gjate periudhes se ngricave kur minimumi i temperatures ditore bie nen $+2^{\circ}\text{C}$, vetem n.q.s. udhezohet nga Inxhinieri.

Germimet per Themelet dhe Bazamentet

Ky seksion mbulon kerkesat per germimet e bazamenteve dhe themeleve per urat, tobinot, muret dhe strukturave te tjera.

Te perjithshme

Para se te fillohet germimi, Kontraktori duhet te njoftoje Inxhinierin per ta siguruar qe masat, sektionet terthore dhe nivelet mund te vendosen.

Germimet

Kur gjate germimit ndeshet me material te pershtatshem te stabilizuar kundrejt te cilit derdhja e betonit eshte e lejueshme, kjo pjese e themelit do te germohet sipas dimensioneve te bazes. Germimi i tepert ne pjese te tilla me material te pershtatshem te stabilizuar do te mbushen me beton me te njejtene marke si ajo e bazamentit, ose me beton i specifikuar ose udhezuar nga Inxhinieri.

Kur sipas Inxhinierit derdhja e betonit ne siperfaqen e germuar nuk eshte e pranueshme, ose kur duhen siguruar kallepe, ekstremet e germimit do te maten, per qellim pagese, sikur jane 0.6 m nga jashte dhe paralel me perimetrin neto te bazamentit.

Guret, apo materialet e papershtatshme te germuara do te hidhen.

Kur material i pershtatshem per themel ndeshet afer nivelit te themelit, germimi ne nivelin final nuk do te behet deri ne momentit kur te vendoset shtresa me material mbushes te imet.

Kur gjate germimit te themelit, ne nivelin e tij, ndeshemi me material qe sipas opinionit te Inxhinierit eshte i papershtatshem, ky material do te hiqet dhe do te zevendesohet me mbushje te aprovuar.

Vendosja e betonit nuk do te behet para se siperfaqja e germuar te jete pastruar, inspektuar dhe aprovuar nga Inxhinieri.

Nje shtrese me material mbushes te imet prej 15 cm do te vendoset nen te gjitha bazamentet.

Mbushja

Perdorimi i materialit te germuar

Materiali i pershtatshem i germuar dhe materiali i mbuluar nga puna e perkoqshme do te perdoret per mbushje.

Materiali i tepert do te transportohet e hidhet ne vende te posaçme qe do te caktohen ne bashkepunim me autoritetet lokale, ndersa materiali qe mungon do te pergatitet me material mbushes te pershtatshem.

Materiali mbushes rrith strukturave

Materialet do te vendosen ne menyre te vazhdueshme ne te dy anet e shpatulles, ose murit.

Materiali mbushes do te jete i aprovuar nga Inxhinieri dhe do te vendoset ne shtresa horizontale te cilat nuk i kalojne 150 mm pas njeshjes. Cdo shtrese do te laget apo thahet per te arritur lageshtine optimale dhe njeshje 95 %.

PUNIMET E SHTRESAVE

Skarifikim i shtresave ekzistuese

Perpara fillimit te zgjerimit te rruges Kontraktorit do te beje skarifikimin e shtresave ekzistuese.

Skarifikimi i shtresave ekzistuese

Kur struktura e rruges nen shtresa eshte e kenaqshme, shtresat ekzistuese bituminoze do te theyn dhe skarifikohen dhe anet e rruges te riparohen. Duhet patur kujdes te sigurohet qe skarifikimi te behet brenda kufirit te shtresave bituminoze dhe aneve te betonit ne menyre qe nenshtresat e tjera te mos demtohen. Çdo boshilek i krijuar nga prishja e aneve te betonit te mbushet me material. Siperfaqja e perfthuar do te ngjishet me rul te rende ne menyre qe mos te ngelen me gropa apo valezime.

Zhvendosja e shtresave ekzistuese

Me udhezim nga inxhinieri shtresat ekzistuese do te germohen dhe zhvendosen per t'u perdonur si mbushje per pjeset me te uleta te mbushjes.

Pergatitja e trasese

Perpara fillimit te ndertimit te shtresave te reja, formacioni (traseja) te pergatitet duke plotesuar kushtet specifike si: - njeshja = 95 % BSC (e rende), CBR > 8% (e lagur), ne nje thellesi 150 mm nen nivelin e formacionit.

Bazamenti

Ky sektion mbulon sigurimin, furnizimin dhe vendosjen e dheut, zhavorrit natyral, zhavorrit te perpunuar, ose zhavorr i theyr ne krye te formacionit te pergatitur siç eshte treguar ne vizatimet dhe ndertimin e bazamentit ne perputhje me kerkesat e ketyre specifikimeve.

Materialet

Per ndertimin e bazamentit do te perdoren vetem materiale te aprovuara

Çakulli rifjuto

Shtresa e çakullit rifjuto eshte parashikuar te perftohet nga çakulli mbeturine qe gjendet ne natyre, duke bere perzgjedjen e tij dhe kalimin ne siten me dimensione deri ne 100 mm, ose te behet me material shkembor te marre nga mbeturinat e guroreve ose sterilet e minierave apo fabrikave te perpunimit te mineraleve duke respektuar kerkesat teknike qe jepen me poshte.

Zhavorri

Shtresa e zhavorrit eshte parashikuar te behen me zhavorr lumi natyral ose material tjeter guror. Trashesia e shtreses se zhavorrit eshte dhene mesatare. Ne kete shtrese do te jepet pjerresia terthore, zgjerimi ne kthesa, profilimi i trupit te rruges sipas kuotave te projektit dhe mbushja e gropave te demtuara qe do te skarifikohen me pare.

Shtrimi i zhavorrit do te behet pasi te jete bere skarifikimi i dherave e materialeve te papershtatshem dhe nivelimi i shtresave ekzistuese.

Vetite e aggregateve

Materialet duhet te plotesojne kerkesat e meposhtme:

Çakulli rifjuto

- Materiali guror duhet te kete fortesine $600 - 800 \text{ kg/cm}^2$,
- M $\geq$ arke thermimi nga prova Los Anxhelos LA = 16 – 30 %,
- permbajtje te argjiles me pak se 10 %,
- permbajtje te mbeturinave bimore me pak se 5 %.

Para perdonimit te çakullit natyror eshte e domosdoshme te kryhen provat e granulometrise dhe te ngjeshjes.

Granulometria e çakullit duhet te jete e rrjedhshme me permbajtje te te gjitha dimensioneve te kokrrizave $0 \div 100 \text{ mm}$. Per te patur nje ngjeshje maksimale prej 95 %, eshte e nevojshme qe kurba e granulometrise te futet ne fuzen e grafikut sipas standartit shteteror STASH 539 - 82.

Perberja granulometrike

Sita (mm)	Kalimi (%)
75	100
37.5	80 – 100
4.75	35 – 65
0.075	2 - 15

Zhavorri

- Materiali guror duhet te kete fortesine $\geq 800 \text{ kg/km}^2$.
- Marka e thermimit, nga prova Los Angeles LA $\leq 30 \%$.
- Permbajtja e argjiles duhet te jete me pak se 10 % dhe e mbeturinave bimore me pak se 5 %.
- Materjali pas ngjeshjes duhet te plotesoje kerkesat e meposhtme:
- Indeksi i plasticitetit IP ≤ 10 .
- CBR minimale $\geq 30 \%$
- Densiteti minimal i matur ne shtresat e ngjeshura dhe te thata duhet te jete 95 % e vleres Proktor i modifikuar.

Granulometria duhet te jete e vazhduar me modul shkallezimi sipas tabeles me poshte:

Dimensioni i sites (mm)	Perqindja e kalimit sipas peshes (%)
100	100

75	80 - 100
40	60 - 85
25	50 - 70
10	40 - 55
5	30 - 50
2	20 - 35
0.4	10 - 20
0.075	7 - 15

Keto materiale do te sigurohen nga guroret apo burime te tjera qe inxhinieri mund t'i aprovoje gjate ndertimit te rruges. Materiali agregat i perdorur per bazament duhet te kete dimensionet pas njeshjes jo me te medha se $\frac{1}{2}$ e shtreses se njeshur. Materiali agregat me dimensione me te medha te thyhet ose te sitet para vendosjes ne vend apo te thyhet ne rruge ose te hiqet pas vendosjes ne formacion.

N.q.s. burimet e materialeve natyrore nuk plotesojne kerkesat e mesiperme inxhinieri mund te kerkoje perzierjen e zhavorrit natyral me materiale nga kariera te ndryshme ne perpjestim te tillë qe te perftohet nje perzierge e pershtatshme.

Kur materiali ne gjendje natyrore nuk eshte i pershtatshem dhe kur perzierja s'eshte e kenaqshme, inxhinieri mund te urdheroje thyerjen e materialit natyror ose sitjen e tij, apo thyerjen dhe sitjen per te permiresuar granulometrine dhe fortesine.

Keto procese do te quhen ndryshe "modifikime mekanike"

Ndertimi.

Vendosja dhe njeshja do te behen si me poshte:

Materiali natyror

Materiali natyror vendoset, shperndahet, thyhet, laget dhe ngjishet mbi gjerresine e pote te shtreses dhe materialit me madhesi me te madhe hiqen.

N.q.s. pas testimit seksionet nuk plotesojne specifikimet e kerkuara, Kontraktori do te skarifikoje keto sektione, do te shstoje materialin e kerkuar per te arritur cilesine e duhur dhe do ringjeshe materialin.

Perzierja

Kur perzierja eshte gati, materiali do shkarkohet ne rreshta ne formacion ne proporcion te percaktuar nga inxhinieri dhe pastaj perhapet me mjete te tillë si nivelues, lese me disqe perzieres rrotullues apo mjete te tjera, mbi gjithe gjerresine e shtreses dhe pastaj ngjishet siç eshte specifikuar ne sektionin 4.4.

N.q.s. pas testimit seksionet nuk jane niveluar sipas kerkesave, behet skarifikimi i tyre, shtimi i materialit per te arritur nivelimin e duhur dhe ringjeshet materiali i perzier.

Modifikimet mekanike

Kur kerkohen modifikime mekanike, materialet do te thyhen ne nje impiant thyerje te pershtatshem i vendosur kryesisht prane gurore.

Materiali i perpunuar do te shkarkohen ne rruge ne menyre qe te minimizohet vecimi i materialit me madhesi te ndryshme, shperndahet dhe ngjishet sipas specifikimeve ne sektionin 4.4.

Mbrojtja dhe Mirembajtja

Kontraktori do te mbroje dhe mirembaje bazamentin e ndertuar me shpenzimet e veta. Mirembajtja perfshin rregullimin e menjehershems te ndonje demtimi apo defekti qe mund te ndodhe dhe qe do perseritet sa here te jete e nevojshme per ta mbajtur bazamentin te pademtuar. Sidoqofte, duhen bere te gjitha perpjekjet per te shmangur vonesat. Shtresat e tjera do te vendosen brenda 15 diteve.

Riparimet do behen ne menyre te tillë qe te sigurohet nje siperfaqe uniforme.

Themeli

Vendoset mbi shtresen e formes dhe ploteson keto kushte:
Te pengoje deformimet e medha te bazamentit dhe shtreses se formes
Te siguroje shperndarjen e sforcimeve nga trafiku ne bazament
Te mbroje bazamentin nga ngrirja
Te mbroje trupin e rruges nga ngjitia kapilare

Shtresa e stabilizantit dhe bankinat

Ky paragraf permban sigurimin, perqatitjen, furnizimin dhe vendosjen e shtresave te çakullit te fraksionuar nga materiali shkembor apo materiale aluvjale te pershtatshem dhe te thyer, qe perdoren si shtrese themeli apo bankina, siç eshte treguar ne vizatimet perkatese apo siç udhezohet nga inxhinieri, ne perputhje me kerkesat e ketyre specifikimeve.

Materialet

Kontraktori eshte perqejjes per gjetjen dhe testimini e burimeve dhe zonave te guroreve per perdomim si material i thyshem per themelin dhe bankinat. Te gjitha burimet, guoret dhe cilesia e materialeve duhet te kene aprovimin e inxhinierit para se te perdoren.

Vetem materialet e aprovuara do te perdoren per ndertimin e themelit dhe bankinave. Materialet do te merren ne guore apo burime te tjera te aprovuara nga inxhinieri, gjate procesit te ndertimit. Agregeti i trashe ne material do te kete dimensionin max = 50 mm. Stabilizanti eshte parashikuar te prodhohet me zhavor te thyer ose material guore te thyer, te fraksionuar qe plotesojne kerkesat e dhena me poshte.

Vetite e agregatit

Per materialet qe perdoren si shtrese baze (themel), te perfshuar nga gure te thyer guore, çakull natyral, çakull minash dhe burime natyrale te lumenjve (zhavorre) agregati i thyer duhet te plotesoje kerkesat e meposhtme:

- Te jete brenda fuzes granulometrike te projektit
- Te kete peshen vellimore te skeletit $y_{sk.max.} = 19 - 21 \text{ KN/m}^3, 1937 - 2141 \text{ kgf/m}^3$
- Te mos kete lende organike
- Madhesia e kokrrizave 20 – 31.5 mm
- Te kete materjal te imet (2- 10 %) qe te sherbej si lidhes
- Te kete kufirin e siperm te plasticitetit $W_s \leq 25\%$ dhe tregues te plasticitetit $I_p \leq 6$.
- Te kete nje modul deformimi $M_d = 40 - 50 \text{ MPa}$ (400 -500 kgf/cm²) ne vartesi te kategorise se rruges.
- Te kete CBR = (30 – 50 %)
- Te mos permboje me shume se 6 % argjile
- Te kete lageshtire te percaktuar ne laborator $W = W_{opt}$

Shtresa e Trupit te Rruges

Vendoset mbi themelin dhe sherben per dy qellime :

Si mbeshtetje e mire per per veshjet e rruges

Per shperndarjen e ngarkesave nga veshja ne themelin e rruges.

Materjalit qe zgjidhet per te ndertuar trupin e rruges i behen disa analiza dhe prova per te pare nese i ploteson kerkesat sipas specifikimit te projektit.

Analiza petrografike per te pare materjalet zoteruese

Prejardhja e materjalit , nese eshte nga lumi,shkemb mali dhe cfar orgjine magmatike, sedimentare apo metamorfike.

Raporti D / d (D – diam. i kokrrizes se madhe, d diam. i kokrrizes se vogel) nese eshte brenda kufinjve te caktuar.

Kur $D/d \geq 1.58$, lejohet 15 % ndryshimi mes d dhe D

Prova e ekuivalentimit te reres ER per te percaktuar shkallen e pastertise se materjalit .

Shkalla e thepisjes.Kur materjali eshte me orgjine shkembi, konsiderohet 100% i thepisur.Kur materjali eshte me orgjine nga lumi behen disa prova shtese per te gjykuar per thepisjen e tij si

Treguesi i thyeshmerise $I_{th} = P_1/P$ (P_1 – pesha e grimcave me peshe me te madhe se D' ku D' – diam. i materjalit te perpunuar) kurse P eshte pesha e materjalit para proves.

Treguesi i formes $I_{form} = f(G,E,L)$, ku G – diam., E- trashesia, L- gjatesia e gurit.

Normalisht $G/E \geq 1.58$.

Rezistenza mekanike ose e thyerjes percaktohet :

Koeficenti Doval $K_D = 2000 / P$ ku P – masa ne gram e elementit me diameter $d \leq 1.6 \text{ mm}$

Koeficenti mikrodeval $K_{MD} = 100P / 500$ ku P – eshte pesha e materjalit qe kalon siten 2 mm.

- Treguesi $LA = P_1 / P^*100$ ku P_1 - pesha e materjalit qe kalon ne siten standarte pas thyerjes, P - pesha e materjalit para proves Los Angeles.

Te tre keta koef. tregojne rezistencen ne thyerje ose rez. mekanike te materjalit

- Rezistenza ne lemid dhe koeficienti i ferkimit mbetes

Analiza kokrrizore qe materjali te jete brenda fuzes granulometrike te projektit

Prova Prokтор ku pas ngjeshjes duhet te arrije $\gamma_{sk} = 20 - 22 \text{ KN/m}^3$

Prova CBR e kryer mbi kampione qe kane marre ngjeshje maksimale dhe pas 96 oresh qendrim ne uje vlera e CBR $\geq 80\%$

Prova me pjaster, pas ngjeshjes (rulimit), materjali i trupit te rruges te kete nje modul deformimi $E = 40 - 80 \text{ MPa}$ ($400 - 800 \text{ kgf/cm}^2$).

Kontrolli i shkalles se ngjeshjes , behet mbi shtresen e ruluar, behet me konin me rere standarte. Shkalla e ngjeshjes duhet te jete $\geq 98\%$ te asaj te percaktuar ne laborator.

Vlera ER per themelin e rruges dhe trupin e rruges per rruget e projektuara $ER > 40$

Rez. mekanike per kategorine e materjalit (B) $LA + K_{MD} \leq 35\%$, $LA \leq 25\%$, $K_{MD} \leq 20$

Perberja granulometrike per shtresat baze (themelin dhe trupin e rruges)

Sita (mm)	Kalimi (%)
37.5	100
26.5	84 - 94
19.0	72 - 84
9.5	51 - 67
4.75	36 - 51
1.18	18 - 33
0.30	9 - 21
0.075	5 - 12

Granulometria per bankinat

Sita (mm)	Kalimi (%)
50	100
37.5	90 - 100
19.0	60 - 90
4.75	30 - 65
0.075	8 - 20

Kur granulometria te jete aprovuar nga inxh., ajo mbetet uniforme e brenda tolerancave.

Sita (mm)	Toleranca $\pm$
37.5	4

19.0	6
4.75	6
0.075	3

Ndertimi

Vendosja dhe ngjeshja do te behen sipas paragrafit 4.4.

Shtresa e konglomeratit bituminoz

Kjo shtrese perbehet nga agregate dhe materiale bituminoz uniformisht te perziera dhe vendoset ne siperfaqe paraprakisht te perqartit.

Materiali

Binderi do te merret ne burim te aprovuar nga Inxh. Dhe duhet te plotesoje kerkesat per granulometrine, indeksin e plasticitetit dhe veti te tjera.

Tipi i materialit bituminoz duhet te jete 80/100

Perberesit minerale per çdo perzierje do te jene ne raport te te tille qe perzierja te plotesoje kerkesat sipas seksionit 4.2.1.2.

Permbajtja e bitumit (tretshmeria ne benzol) duhet te jete me e vogel se 4 % dhe jo me e madhe se 7 %. Ne llogaritjen e perqindjes se aggregateve madhesi te ndryshme te materialit bituminoz perjashtohen.

Stabiliteti i perzierjes sipa aparatit Marshall do te kete vlore ≥ 300 kg ne 60°C .

Metodat e ndertimit

Metoda e ndertimit do te jete sic eshte specifikuari per siperfaqen bituminoze te paraperzier, me kushtet e me poshtme. Perzierja duhet te dale nga impianti me nje temperature te mjaftueshme per t'u punuar ne kushtet ekzistuese.

Sidoqofte, temperatura e perzierjes kur te shtrohet nuk duhet te jete me pak se 94°C .

Trashesia e shtreses bituminoze e ngjeshur do te jete sipas projektit. Themeli do te ndertohej ne shtresa me trashesi jo me shume se 6,5 cm (e ngjeshur).

Neqoftese shtresa bituminoze vishet me pluhur apo materiale te tjera keto materiale do te hiqen. Neqoftese inxhinieri nuk eshte i kenaqur me pastrimin e ketyre materialeve te teperta midis shtresave te themelit do te aplikohet nje pastrim ose zevendesim i themelit dhe shtreses se siperme.

Shtresa e konglomeratit bituminoz duhet te kete nje pesha minimale per m^2 prej $21\text{kg}/\text{cm}$ te thellise se shtreses se ngjeshur.

Vendosja dhe ngjeshja e themelit, trupit te rruges, bankinave

Ky seksion pershkruan punen per vendosjen e materialeve per themelin, trupin e rruges dhe bankinat sipas kerkesave te specifikuara.

Te per gjithshme

Ngjeshja do te kryhet ne nje seri veprimesh te vazhdueshme ne gjithe gjeresine e shtreses perkatese ose ne gjysmen e saj, kjo e fundit kur aprovohet nga inxhinieri dhe kur kontraktori mund te siguroje nje drejtim te sakte te aksit te rruges. Gjatesia e shtreses qe ngjishet do te jete $300 \div 500$ m. Pas ngjeshjes, trashesia e çdo shtrese duhet te plotesoje kerkesat, por asnjehere nuk duhet t'i kaloje 150 mm.

Ndonje shtrese e re me trashesi < 75 mm pas ngjeshjes, do t'i hidhet shtreses paraardhese duke e skarifikuar kete te fundit jo me pak se 75 mm.

Pergatitja

Materiali qe do te ngjishet do te shperndahet ne gjithe gjeresine e shtreses me mjetet skarifikuese apo makineri te tjera te pershatshme per guret me dimensione > 50 mm per themelin dhe stabilizantin dhe > 37.5 mm per trupin e rruges, do te thyhen ose hiqen.

Ujitia

Ne qofte se kerkohet qe materialit t'i hidhet uje para ngjeshjes, ky do ti shtohet materialit ne aplikimet pasuese, nepermjet makinerive te pershtatshme, te afta per ta hedhur ujin ne menyre uniforme ne gjithe siperfaqen. Uji do te perzihet plotesisht me materialin qe do njishet nepermjet mikserave, greiderit apo pajisje te tjera te pershtatshme. Perzierja do te vazhdoje per aq kohe sa te jete shtuar sasia e nevojshme e ujit dhe te jete perftruar nje perzierje uniforme perpara se te filloje ngjeshja.

N.q.s materiali eshte shume i lagur per shkak te shirave apo ndonje shkak tjeter, ai do te lesohet dhe do te thahet derisa te permbate sasine e lageshtise sipas kerkesave te mesiperme para procedura se ngjeshjes.

Kontraktori duhet te siguroje me shpenzimet e veta stafin dhe pajisjet e duhura per kontrollin e lageshtise.

Metodat

Ngjeshja do te behet me makineri si rul me rrota te lemuara, rula vibrues, rula me rrota pneumatike. Tipi i rulit apo numri qe do te perdoret do te jete i tillë qe te siguroje densitetin e kerkuar. Gjate ngjeshjes shtresa duhet te mirembahet sipas formes se kerkuar dhe seksionit terthor. Te gjitha gropat, depresionet do te rregullohen me buldozer.

Çakulli rifjuto:

Shtrimi i çakullit behet pasi te jete bere piketimi dhe kuotimi i seksionit te rruges sipas projektit. Pastaj shtrohen rripa terthore me gjeresi $0.5 \div 1$ m, çdo $15 \div 20$ m te cilat sherbejne si drejtime per shtresen.

Çakulli shperndahet duke bere nivelimin e tij sipas profilit terthor qe kerkohet. Trashesia e shtreses se pangjeshur do te jete **20 cm**, per te arritur pas ngjeshjes ne **15 cm** (koeficienti i ngjeshjes eshte **1.3**).

Behet ngjeshja paraprake e çakullit duke filluar nga anet e duke kaluar gradualisht drejt mesit te rruges. Çdo kalim i ri i cilindrit, duhet te kete gjurmen e pare $20 \div 30$ cm.

Kontrollohet siperfaqja e ngjeshur dhe behen plotesimet e nevojshme me çakull te imet (te zgjedhur me pare), me permasa $5 \div 35$ mm.

Vazhdon ngjeshja duke bere njekohesisht dhe sperkatjen me uje deri sa te arrijme ngjeshjen perfundimtare.

Ngjeshja do te behet sipas skemes me $6 \div 8$ kalime ne nje vend, me shpejtesi te levizjes se rulit $1 \div 2$ km/ore.

Ngjeshja paraprake eshte mire te behet me rul me peshe $6 \div 8$ ton, ndersa ngjeshja e mevonshme me rul $10 \div 12$ ton.

Shtresa konsiderohet e ngjeshur kur: ndalon levizja e kokrrizave te çakullit; rrota e rulit (cilindrit) nuk le gjurmë; nuk kemi valezime te shtreses gjate ecjes se rulit; Ngjeshja quhet e perfunduar kur nje kokerr çakulli e hedhur mbi mbulese thyhet nga rrota e rulit

Zhavorri:

Shtrimi i zhavorrit do te behet me breza terthore me gjeresi $0.5 \div 1.0$ m per çdo 20 m, te cilat do te kontrollohen ne kuote pas perfundimit te tyre dhe pas kesaj mbushet pjesa tjeter. Gjate shtrimit te zhavorit te jepet pjereria terthore e rruges sipas kuotave te profilave terhore te projektit.

Per arritjen e treguesve te mesiperme eshte e nevojshme te behet ngjeshja me rul me peshe $8 \div 12$ ton duke bere 8 kalime ne nje vend. Gjate ngjeshjes eshte e nevojshme te behet sperkatja me uje per te arritur lageshtine optimale, te percaktuar ne laborator ($6 \div 10\%$).

Ne pjeset e seksionit te rruges qe nuk futet ruli i madh ($8 \div 12$ ton) ngjeshja do te behet me rul vibrues $4 \div 6$ ton duke bere minimum 12 kalime ne nje vend.

Ngjeshja do te behet duke filluar nga anet ne drejtim te mesit te rruges. Çdo kalim i mevonshem duhet te shkele gjurmen e mepareshme 25 cm.

Mbas ngjeshjes behet plotesimi me material te imet ne pjeset ku ka perqendrim te materialit te trashe.

Ne qofte se gjate ngjeshjes konstatohen vende me deformime si rezultat i zhavorrit jo te mire, hiqet kjo pjese e shtreses dhe zevendesohet me zhavorr te pershtatshem.

Stabilizanti:

Shtrimi i materialit do te behet ne te gjithe gjeresine e rruges me makineri (ose krahe), pasi te jene bere me pare breza terthore me gjatesi $0.5 - 1.0$ m per çdo $20 - 30$ m, te cilat kontrollohen ne kuote pas perfundimit te tyre dhe pas kesaj mbushet pjesa tjeter.

Shmangjet e lejuara te siperfaqes se perfunduar te shtreses do te jene brenda kufijve + 25 mm dhe – 15 mm nga kuota e projektit.

Per arritjen e treguesve te ngjeshjes eshte e nevojshme te behet ngjeshja me rul vibrues me peshe 10 - 12 ton duke bere 12 kalime ne nje vend. Gjate ngjeshjes eshte e nevojshme te behet sperkatje me uje per te arritur lageshtine optimale te ngjeshjes te percaktuar me pare ne laborator.

Ngjeshja do te behet duke filluar nga anet ne drejtim te mesit te rruges. Çdo kalim i mevonshem duhet te shkelle gjurmen e meparshme 30 cm. Mbas ngjeshjes behet plotesimi me material te imet ne pjeset ku ka perqendrim te materialit te trashe.

Ngjeshja quhet e perfunduar kur nje kokerr çakulli e hedhur mbi mbulese thyhet nga rrota e rulit dhe nuk futet ne shtresen e stabilizantit.

Kerkesat

Densiteti i kerkuar do te jetë:

• Themeli:	95 % (ngjeshja)
• Konglomerati	98 % (ngjeshja)
• Stabilizanti	98 % (ngjeshja)
• Bankinat	98 % (ngjeshja)

Prova e kontrollit do te kryhet nga Inxhinieri dhe Kontraktori do ta beje ringjeshjen me shpenzimet e veta n.q.s densiteti i kerkuar nuk eshte arritur apo permbajtja e lageshtise ne momentin e ngjeshjes varionte nga ajo optimale me shume se vlerat e tolerances.

Tolerancat

Ndertimi

Siperfaqja e perfunduar do te jetë brenda ± 20 mm te nivelit te specifikuar, duke siguruar nje luhatje te pjerresise se specifikuar jo me shume se 0.1 % mbi 30 m gjatesi.

Sekzioni terthor i perfunduar kur testohet me mastar, pingul me aksin e rruges mbi gjeresine e plete te korsise, nuk duhet te devijoje nga fundi i mastarit me shume se 10 mm, ose per 3 m mastar paralel me aksin, jo me shume se 6 mm.

Trashesia mesatare e materialit ne gjeresi apo gjatesi te rruges e matur para dhe pas nivelimit, ose nga provat, nuk duhet te jetë me e vogel se trashesia e specifikuar, dhe ne asnjë rast trashesia e matur te jetë me e vogel se 90 % e trashesise se specifikuar.

Gjeresia mesatare do te jetë e barabarte ose me e madhe se ajo e specifikuar.

Ngjeshja

Kontraktori duhet te mendoje per plotesimin e kerkesave te densitetit duke siguruar 75 % te provave te densitetit, per çdo seksion te jepin rezultate te barabarta ose me te medha se densiteti i specifikuar, dhe asnjë prove s'duhet te jape rezultate qe jane ne vlera 2 % me poshte se densiteti relativ i percaktuar.

Moti

Eshte perjegjesi e Kontraktorit per te planifikuar shtrimin e rruges jashte periudhave te ngricave dhe shirave.

Ne asnjë rast nuk duhet bere ngjeshja e shtresave kur temperatura e ambientit eshte 2° ose nen 2° brenda 24 oreve qe pasojne ngjeshjen.

Siperfaqet ne Kryqezimet

Çdo pjese e mbaruar e shtreses qe ndodhet prane shtreses se re ku punohet, dhe qe mund te perdoret per kthimin apo rrrotullimin e makinerive qe punojne ne kete pjese do te sigurohet me nje shtrese (mbulese) mbrojtese prej dheu ose zhavorr prej te pakten 100 mm dhe me gjatesi te mjaftueshme per te parandaluar demtimin e sektioneve te perfunduara te rruges.

Ne momentin final te lustrimit te pjese ku punohet, mbulesa hiqet dhe behet nje lemin i te dyja sektioneve per te bere lidhjen e tyre.

Ne fund te çdo dite pune, Kontraktori duhet te beje prerje terthore te lidhjeve.

Materialet ne afersi te lidhjeve (kryqezimeve) ne te cilat nuk mund te punohet lehte me makinerite apo pajisjet perkatese do te perzihen dhe ngjishen me dore, ose paisje te pershatashme normale.

Kerkesa te per gjithshme per shtresat e bitumit dhe asfaltobetonit

Ky seksion mbulon materialet, metodat e ndertimit dhe kerkesat lidhur me ndertimin e shtreses se bitumit.

Rulat

Per te vazduar punen duhet te jene ne dispozicion rulat (ne numer te mjaftueshem)

Rula me goma

Peshat e ketyre rulave duhet te jete jo me pak se 15 ton. Rrotat do te jene ne distance te tille qe me nje kalim te rulit te sigurohet mbulim i plete i barabarte me gjeresine ruluese te makinerise. Pesha totale operuese e rrotave dhe presioni variojne sipas udhezimit te Inxhinierit.

Rula me rrota çeliku te lemuara.

Keto rula do te kene nje pesha 8-12 ton dhe duhet te jene te pajisura me pajisje te pershtatshme per pastrimin dhe lagien e rulit

Mbrojtja e bordurave, kanaleve etj.

Aty ku ka bordura, kanale apo vepra te tjera te dobeta, ato do mbrohen nga aplikimi i shperndarjes se bitumit duke u njitur mbulesa plastike te zesa. Perdorimi i reres, çimentos etj. per mbulimin e tyre nuk lejohet. N.q.s. bordurat, kanalet etj. te cilat mund te jene ndotur ose demtuar duhen zevendesuar apo pastruar.

Themeli, trupi i rruges, bankinat

Zhavorri natyror

Njesia mateze e materialit te matur ne pozicionin final pas ngjeshjes ne densitetin e percaktuar do te jete m^3 , dhe sasia do te llogaritet nga permasat e percaktuara te shtreses.

Te gjitha matjet do te jene neto dhe materiali i vendosur me teper sesa eshte projektuar per shtresen, nuk do te paguhet, pavaresisht nga tolerancat.

Zhavorri i perzier

Njesia mateze e materialit te matur ne pozicionin final pas ngjeshjes ne densitetin e specifikuar do te jete m^3 , dhe sasia do te llogaritet nga permasat e percaktuara te shtreses.

Zhavorri i modifikuar mekanikisht

Njesia mateze e materialit te matur ne pozicionin final pas ngjeshjes ne densitetin e specifikuar do te jete m^3 , dhe sasia do te llogaritet nga permasat e percaktuara te shtreses.

Transporti

Transporti ne distance do te mbulohet nga normat qe i perkasin materialeve te shtresave dhe nuk do te paguhen transportet e teperta, pavaresisht nga burimi i materialeve.

. PUNIMET E BETONIT, KALLEPIT dhe ARMATURES SE HEKURIT

Betoni monolit (i prodhuar ne kantier)

Kerkesa te per gjithshme per betonin

Ne kete sektion do japim kerkesat e per gjithshme qe aplikohen mbi punimet e betonit monolit. Betonet do te prodhohen sipas kerkesave te projektit ne perputhje me standartin shqiptar STASH 562-87, 563-87.

Relacionet

Kontraktori duhet te mbaje relacione me shkrim ku perfshihet informacioni i me poshtem:

- Data e betonimit te çdo sezioni, marka e betonit, kohezgjatja e hedhjes ne veper te betonit, pozicioni i sektionit ne projekt, numrin e thaseve ose pesha totale e çimentos se perdorur ne sektion.
- Temperaturen maksimale dhe minimale ditore.
- Llojin e kampionit dhe daten e marrjes, perfshire dhe marken e tij.
- Rezultatet e provave te kampioneve te marre.

Materialet

Perberesit

Perberesit duhet te jene ne perputhje me specifikimet teknike.

Perberesit nuk duhet te permbajne depozitime te materialeve te demshme organike si p.sh. barishte, drunjë ose materiale te ngjashme.

Perberesit qe mund te kene një potencial per reaksione alkaline duhet te vleresohej me kujdes dhe nese ka rrezik potencial per një reaksiون alkaljin, inxhinieri duhet te marre një vendim te qarqe dhe perfundimtar mbi pershatshmerine e perberesve.

7.1.1.2.2 Çimento

Çimento duhet te jetë ne perputhje me kushtet e STASH 501-87, 503-87. Markat e çimentos do te jene sipas kerkesave te betonit dhe do te percaktohen nga mbikqyresi, pas provave.

Testimi i çimentos do te behet per çdo 50 tone prodhim te gatshem. Provat duhet te kenaqin te gjitha kerkesat e projektit.

Kontraktori do te pajise çdo ngarkese te çimentos me një kopje te fatures qe deklaron sasine e dorezuar, emrin e prodhuesit dhe çertifikaten e prodhuesit e cila tregon per çdo ngarkese çimentoje provat dhe analizat e bera ne perputhje me standartet.

7.1.1.2.3 Rera

Rera per betonet duhet te plotesoje kerkesat e standartit shqiptar STASH 538-87 Testimi do te behet per çdo 300 m³ prodhim dhe me aprovim te mbikqyresit.

7.1.1.2.4 Çakelli

Çakelli dhe zalli qe perdoren si material inert duhet te plotesoje kerkesat e STASH 540-87. Testimi do te behet per çdo 300 m³ prodhim dhe me aprovim te mbikqyresit.

7.1.1.2.3 Uji

Uji duhet te jetë i paster, i lire nga acidet, alkalinet, sheqeri dhe substance te tjera organike. Uji i pijsphem eshte ne per gjithesi i pranueshem per betonin. Pershatshmeria e ujit do te provohet nga provat e kryera ne një laborator te aprovuar.

Perberesit shtese nuk duhet te perdoren ne beton pa aprovimin e Inxhinierit i cili mund te kerkoje kryerjen e provave laboratorike parpara se keto te perdoren.

Depozitimi i materialeve

Çimento

Çimento, e cila depozitohet ne kantier duhet te jetë e mbuluar qe te sigurohet një mbrojtje optimale nga lageshtia dhe nga faktore te tjere, te cilet mund te pershpetojnë prishjen e çimentos.

Kur çimento eshte e ambalazhuar me thase 50 kg, thaset do te vendosen ne rregull siper njeri-tjetrit, por jo me shume se 12 thase dhe do te vendosen ne menyre te tille qe te perdoren sipas radhes se mberritjes ne kantier.

Depozitimi i çimentos ne sillosa ose konteniera te ngjashem duhet te parashikoje qe çimento qe merret per tu perdorur te matet me peshe dhe jo me volum.

Çimento nuk duhet perdorur kur eshte mbajtur ne magazine mbi 6 javë.

Agregatet

Perberesit me permasa nominale te ndryshme duhet te magazinohen te ndara ne menyre qe te shmanget perzierja ose ndotja me materiale te huaja.

Zonat e magazinimit duhet te kene një baze betoni dhe një kufizim i cili do sherbeje per mosperhapjen e perberesve. Zona duhet te jetë e drenazhuar mire per te parandaluar ndotjen e perberesve nga te gjitha anet.

Kapaciteti i magazinave

Kapaciteti i parashikuar i magazinave dhe sasia e materialit te magazinuar si p.sh. çimento, agrete ose uje duhet te jetë i mjaftueshem per te siguruar vazhdueshmerine e kontrates dhe mosnderprerjen e saj per shkak te mungesës se materialeve.

Klasifikimi i perzjerjes se betonit

Termat e meposhtem do te perdoren per te përkruar marken e betonit te kerkuar:

Betoni per qellime ndihmese:

Perzierja e betonit do te perbehet nga çimento e zakonshme Portland dhe perberes me permasa nominale 40 mm.

Raporti i perzierjes se perberesve me çimenton nuk duhet te jete mbi 8:1 ne volum ose 10:1 ne peshe. Ne rastin e ambalazheve te medha nuk ka nevoje per llogaritje.

Betoni duhet te perzihet me makineri ose me dore duke arritur nje konsistence dhe ngjyre uniforme perpara perdonimit. Sasia e ujit e perdonor nuk duhet te kaloje sasine e nevojshme per prodhimin e nje betoni me perpunueshmeri te mjaftueshme gjate hedhjes dhe ngjeshjes ne vendet e kerkuara.

Ngjeshja e betonit mund te kryhet me dore ose me vibrim mekanik.

Perzierjet e projektuara

Kur specifikohet nje perzierge e projektuar per nje strukture te zakonshme betoni, kontraktori ose prodhuesi do te jene perjegjes per caktimin e raportit te perzierjes per te perftruar rezistencen dhe perpunueshmerine e kerkuar, por inxhinieri do te jete perjegjes per specifikimin e sasise minimale te çimentos dhe ndonje te dhene tjeter qe kerkohet per sigurimin e qendrueshmerise.

Marka e betonit te kerkuar do te pershkruhet me fortessine karakteristike ne N/mm² me permasen max te perberesit ne (mm) te treguar si indekse si psh. marka 25/20 tregon betonin me force karakteristike 25N/mm², ndersa agregatet me permasa max 20 mm.

Permbajtja minimale e çimentos

Per agregatet e dhene sasia e çimentos duhet te jete e mjaftueshme per te siguruar nje perpunueshmeri te mire me nje raport uje/çimento te ulet ne menyre qe betoni te njishet teresisht duke perdonur mjetet ne dispozicionin tone.

Tabela 7.1.1 na jep permbajtjen minimale te çimentos qe kerkohet kur perdonim nje permase te veçante te perberesve ne betonin me çimento Pertland, per te siguruar qendrueshmerine e pranueshme nen kushtet e pershtatshme te ekspozimit. Reduktimi i permbajtjes minimale te çimentos se dhene ne Tabelen 7.1.1 mund te perdoret vetem atehere kur treshja e perzieresve ka vertetuar qe nje beton me nje raport uje/çimento nuk eshte me i madh se ai qe jepet per kushte te veçanta, mund te prodhohet dhe qe ai eshte i vlefshem per kushtet e perdonimit dhe kompaktesimit.

Kufiri mesatar i fortessise

Perziera e betonit duhet te jete e projektuar qe te kete te pakten permbajtjen minimale te çimentos qe kerkohet dhe te kemi rezistence mesatare me te madhe se sa rezistenza karakteristike e kerkuar ose te pakten sa madhesia kufitare.

Ky kufi duhet te merret sa 2/3 e rezistences karakteristike per betone me marke 10N/mm², ose 15 N/mm² per betone me marke 20 ose me te madhe.

Evidencia e pershtatshmerise se raportit te perzierjes se propozuar.

Evidencia do t'i paraqitet Inxhinierit per çdo marke te betonit duke treguar punueshmerine e kerkuar, sasine e perberesve per perzierjen e propozuar dhe metodat e prodhimit per te bere te mundur marrjen e nje betoni sipas cilesise te kerkuar.

Nese te dhenat e nevojshme te forces nuk jane te arritshme, do te pergetat treshja perzierese ose, per beton te zakonshem, do te pershtaten raportet e dhena ne tabelen 7.1.3. per prodhimin fillestar.

Si rrjedhim Kontraktori do te deklaroje çdo ndryshim per burimin e materialeve apo te permbajtjes se çimentos e cila rezulton me nje diferenca me te madhe se 20 kg/m³ nga permbajtja e deklarimit te fundit.

7.1.1.4.3. Fortesia e betonit

Kontraktori do te jete perjegjes per projektimin e perzierjes se betonit dhe per raportet e materialeve perberes, te nevojshme per prodhimin e betonit, i cili ploteson kerkesat e specifikuara ne tabelen 7.1.4 per çdo marke betoni.

Permbajtja minimale e çimentos qe kerkohet per betone me çimento Portland per te siguruar qendrueshmeri nen ndikimin e kushteve specifike te ekspozimit.

Ekspozimi	Betoni i armuar				Betoni i paranderur				Beton i thjeshte			
	Permasa max. e perberesve(mm)				Permasa max e perberesve (mm)				Permasa max. e perberesve (mm)			
	40	20	14	10	40	20	14	10	40	20	14	10
	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³
I bute: p.sh. Teresisht i mbrojtur nga moti ose kushet agresive, me perjashtim te periudhes se shkurter se ekspozimit ne kushet normale te motit gjate kohes se ndertimit	220	250	270	290	300	300	300	300	200	220	250	270
Mesatar: p.sh. i mbrojtur nga shirat e forte dhe kunder nglices ndersa ngopet me uje. Betoni nentoke dhe betoni vazhdimisht nen uje.	260	290	320	340	300	300	320	340	220	250	280	300
I ashper: psh. Ekspozuar ndaj ujit te detit, gjolit, shirave te rrembyer, alternimit lagie-tharje dhe ngirrjes ndersa laget. Subjekt i kondensimit te madh ose ajenteve korrozive.	320	360	390	410	320	360	390	410	270	310	330	360

Kur rapporti i lire maksimal uje/çimento mund te kontrollohet rigorozisht vlerat e Tabeles mesiperme mund te reduktohen ne:

Ekspozimi	Betoni i armuar				Betoni i paranderur				Betoni i thjeshte				Raporti i lire max uje-çimento		
	Permasa max e perberesve (mm)				Permasa max e perberesve (mm)				Permasa max e perberesve (mm)						
	40	20	14	10	40	20	14	10	40	20	14	10			
	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³	Kg/m ³			
I bute	200	230	250	260	0.65	300	300	300	300	0.65	180	200	220	240	0.70
Mesatar	240	260	290	310	0.55	300	300	300	300	0.65	200	230	250	270	0.60
I ashper	290	330	350	370	0.45	300	330	350	370	0.45	240	280	300	320	0.50

Perzierjet per beton te zakonshem

Pesha e çimentos dhe te te gjithe perberesve te thate (ne kg) per te prodhuar afersisht 1 (nje) meter kub beton te ngjeshur bashke me perqindjet ne peshe te perberesit te imet ne teresine e perberesve te thate.

Marka e betonit	Permasa max. e perberesve (mm)	40	20		14		10	
Punueshmeria		Mesatar	Larte	Mesatar	Larte	Mesatar	Larte	Mesatar
Limitet e renies (mm)		50-100	100 -150	25-75	76-125	10-50	50-100	10-25
7	Çimento (Kg) Perberesit totale (Kg) Perberesit e imet (%)	180 1950 30-45	200 1850 30-45	210 1900 35-50	230 1800 35-50	- - -	- - -	- - -
10	Çimento (Kg) Perberesit totale (Kg) Perberesit e imet (%)	210 1900 30-45	230 1850 30-45	240 1850 35-50	260 1800 35-50	- - -	- - -	- - -
15	Çimento (Kg) Perberesit totale (Kg) Perberesit e imet (%)	250 1850 30-45	270 1800 30-45	290 1800 35-50	310 1750 35-50	- - -	- - -	- - -
20	Çimento (Kg) Perberesit totale (Kg) Rera: Zona 1 (%) Zona 2 (%) Zona 3 (%)	300 1850 35 30 30	320 1750 40 35 30	320 1800 40 35 30	350 1750 45 40 35	340 1750 45 40 35	380 1700 50 45 40	360 1750 50 45 40
25	Çimento (Kg) Perberesit totale (Kg) Rera: Zona 1 (%) Zona 2 (%) Zona 3 (%)	340 1800 35 30 30	360 1750 40 35 30	360 1750 40 35 30	390 1700 45 40 35	380 1700 45 40 35	420 1650 50 45 40	400 1750 50 45 40
30	Çimento (Kg)	370	390	400	430	430	470	460
								510

	Perberesit totale (Kg)	1750	1700	1700	1650	1700	1600	1650	1550
Rera:	Zona 1 (%)	35	40	40	45	45	50	50	55
	Zona 2 (%)	30	35	35	40	40	45	45	50
	Zona 3 (%)	30	30	30	35	30	40	40	45

Klasa e betonit

Klasa e betonit	Forca karakteristike shkateruese per 28 dite (N/mm ²)	Permase max. e perberesve
15/20 15/40	15	20 40
20/14 20/20 20/40	20	14 20 40
25/14 25/20 25/40	25	14 20 40
30/14 30/20 30/40	30	14 20 40
40/14 40/20 40/40	40	14 20 40
50/14 50/20 50/40	50	14 20 40
60/14 60/20 60/40	60	14 20 40

Klasa e betonit tregohet nga forca e shkaterimit te kubit ne 28 dite ne N/mm² dhe permases max. te preberesve te trashe ne perzierje p.sh. Klasa 30/40 e betonit do te thote qe betoni perballon nje force shkateruese te kubit me 30 N/mm² ne 28 dite dhe permasa max. te perberesve te trashe prej 40 mm.

Forca shkateruese e betonit qe do perdoret ne kete kontrate do te jete ne perputhje me klasen e dhene ne table

Permbajtja e çimentos per çdo klase te betonit nuk do te tejkaloje madhesine e betonit
 Uljet e betonit duhet te jene brenda kufirit te percaktuar ne tabel
 Me perjashtim te rasteve kur drejtohen nga Inxhinieri, raporti uje/çimento i perzierjes per çdo klase te betonit nuk
 duhet te jete me i vogel se 1.90 edhe sikur kerkesat e forces se betonit do te arrihen me një raport uje/çimento me te
 ulet. Betoni me një raport uje/çimento minimal te papercaktuar do te shenohet me një simbol "W" p.sh. Klasa W 30/40
 e betonit do te thote që raporti uje/çimento i ketij betoni do te jete me i vogel se 1.90.

Vlerat e Uljeve

Nr.	Tipi i Konstruksionit	Ulja ne (mm)	
		max	min
1	Betone per dysheme dhe elemete parafabrike	75	50
2	Beton i paranderur	75	25
3	Themele te armuar te mureve dhe pila monolite (me perjashtim te pilotave te derdhur ne te thatë).	125	50
4	Soleta, trare, kollona dhe mure te armuar	125	50
5	Bazamente betoni, kasetat dhe muret nenstruktura e mureve	100	25

* Ne rastet kur perdoren frekuanca te larta vibrimi, vlerat e me siperme do te reduktohen me 1/3.

Betoni duhet te kete punueshmerine e pershtatshme, pa perdonur sasira te teperta uji, ne menyre qe te ngjishet mire neper qoshet e kallepit dhe perreth armatures, kanaleve pa patur një ndarje te materialit.

Perzierja e pershkruar.

Inxhinieri do te jete perjegjes per percaktimin e rapportit se çdo materiali perberes se perzierjes se betonit. Kontraktori duhet te siguroje ne kohe ne kantier materialet specifike qe do perdoren per betonin ne sasine e porositur nga Inxhinieeri.

Kontraktori do te jete perjegjes per furnizimin e materialeve perberes per betonin dhe ai duhet qe te pakten dy muaj perpara se te filloje punimet e betonit ne kantier, te pajise Inxhinierin me mostra te çdo materiali perberes per t'i bere provat laboratorike. Nese materialet perputhen me specifikimet, kontraktori duhet te siguroje me pas mostra te permasave te treguara nga Inxhinieri per percaktimin e raporteve te perzierjes se çdo klase te betonit. Inxhinieri do te specifikoje klasat e betonit per perzierjet e pershkruara me perjashtim te dy klasave nominale qe do specifikohen ketu e me poshte.

Per çdo klase do te kemi specififikimet e meposhtme:

Vleresimi i formes minimale shtypese ne N/mm² per 28 dite.

Permase max. nominale e perberesit te trashe ne mm, dhe reporti i tij ne perzierje.

Raportin e perberesit te imet ne perzierje

Tipi dhe reporti i çimentos ne perzierje.

Raporti uje/çimento

Uljet ne mm

Inxhinieri ka te drejten te ndryshoje sipas procesit te punes, rapportet e perberesve te betonit.

Perzierjet nominale

Perzierja	Çimento (kg)	Perberesit (m ³)	Sasia max. e ujit (litra)	Forca njeshese e vleresuar per 28 dite (N/mm ²)
1 : 4 : 8	50	0.40	50	7
1 : 3 : 6	50	0.30	42	15
1 : 2 : 4	50	0.20	30	20

Shenim:

Permaja max e perberesit te trashe dhene ne mm per nje perzierge te kerkuar do te shkruhet si shtojce e klases psh. klasa 1 : 4 : 8 /40

Raporti i perberesit te imet me ate te trashe mund te rregullohet per te prodhuar nje perzierge te punueshme Sasia totale e ujit perfshin dhe ate qe permbajne perberesit.

Natyra dhe burimi i çdo materiali.

Para fillimit te çdo punimi me beton ne kantier Kotraktori duhet te paraqese tek Inxhinieri, per aprovim mostra te materialeve perberes te betonit dhe nje formular ku paraqiten raportet e perzierjes qe ai propozon te perdore per çdo klase betoni.

Mostrat duhet te shoqerohen me nje evidence qe do te plotesohet me kerkesat per tipet e ndryshme te materialeve te specifikuara. Formulari i raporteve te perzierjes do te shoqerohet me evidencen ku vertetohet qe betoni i prodhuar nga materialet dhe ne raportet e propozuara do te kete karakteristikat e specifikuara.

Ose: Te dhenat ekzistuese perkatese si prove te arritjes ne vlera te kenaqshme te fortisise mesatare te lejuar dhe n.q.s. kerkohet, perpuneshmeria dhe reporti uje/çimento, ose :

Te dhena te plota mbi testimet ose provat e perberjes, ose:

Per beton te zakonshem nje deklarate qe per prodhimin fillestar mund te perdoren proporcional e pershtatshme te perzierjes qe jepen ne tabelen

Sasite e propozuara per çdo perberes per meter kub te betonit te plete te njeshur jepen ne tabelen 7.1.3 te dhene me siper.

Provati e perzierjes

Kotraktori eshte perjegjes per te nxjerre provat per çdo marke te betonit qe do perdoret ne punime. Do te behen tre pako te veçante duke perdorur material te njashem qe te jetë tipik me furnizimin e propozuar dhe mundesisht ne te njejtat kushte prodhimi. Nese rethanat e bejne kete te pa mundur, pakot mund te perzihen ne laborator, me kusht qe te specifikohet nga Inxhinieri.

Punueshmeria e seciles nga provat e pakove, perfundon me berjen e tre kubave prej seciles pako qe te mund te kryhet testi per 28 dite. Tre kube te tjere do te behen prej seciles pako me qellim qe te testohet here tjeter nese kerkohet.

Raportet ne peshe te çimentos, ujit dhe perberesit ne secilen perzierge per te arritur rezistencen e duhur do te percaktohen dhe dorezohen Inxhinierit per aprovim. Keto raporte nuk do te ndryshojne gjate punes pa miratimin me shkrim te Inxhinierit.

Furnizimi me beton

Ky seksion mbulon prodhimin e betonit, perfshire levizjen dhe dorezimin e materialeve, transportin, vendosjen, perpunimin e tij sipas nevojes.

Transportimi dhe vendosja e betonit miks (te perbere) mbulohet nga ky seksion dhe aksesoret e betonit, perfshire karkasat dhe armaturen ne seksionet respektive.

Perzierja e betonit

Per betonin masiv dhe betonin e shurdhuar mund te perdoren te agregatet e permendura. Sasia e çimentos, sasia e agregatit te imet ose te trashe do te maten ne peshe me perjashtim te rasteve qe bihet dakord me inxhinierin.

Nje pajisje e veçante do te sigurohet per peshimin e çimentos.

Sasia e ujit do te matet ne volum ose peshe. Çdo mase solide perzierese qe duhet te shtohet do te matet me peshe, por lengjet mund te matet me volum ose peshe.

Peshat e pakove te perberesve do te rregullohen qe te lejojne nje permbajtje te lageshtise tipike te perberesve qe do te perdomim.

Tolerancat e aparaturave matedse do te jene $\pm 3\%$ te sasise se çimentos, ujit ose te aggregateve ne total dhe $\pm 5\%$ te perberesve shtese qe do te perdomim.

Te gjitha pajisjet matedse do te ruhen ne kushte pastertie dhe sherbimi te pershtatshem.

Koha e perzierjes nuk duhet te jetë me e vogel se ajo e perdonur gjate prodhimit per vleresimin e performances se perzierjes.

Ne rastin e perzierjes me perpunueshmeri te ulet ose me permbajtje te larte çimentoje, kjo mund te mos siguroje rezistence max. dhe keshillohet te percaktohet nje kohe perzierje e mjaftueshme duke bere krahasimin e rezistences se mostrave te perzierjes me kohe te ndryshme.

Kontrolli i permbajtjes se ujit

Kontrolli i permbajtjes se ujit ne secilen pako betoni do te rregullohet e tille qe te prodhohet beton me perpunueshmerine e kerkuar nga provat e perzierjes.

Rregullimi i raportit te perzierjes

Gjate prodhimit, rregullimi i raportit te perzierjes do te behet me miratimin e Inxhinierit, me qellim qe te minimizoje luhatjet e rezistences dhe per te arritur sa me afer kufirit mesatar te rezistences. Te tilla rregullime behen si pjese e kontrollit te prodhimit, por kufijte e specifikuar te permbajtjes minimale te çimentos dhe maksimumi i raportit uje/çimento duhet te ruhet. Ndryshimet ne permbajtjen e çimentos duhet te deklarohen. Rregullime te tilla te raportit te perzierjes nuk do te behen per te arritur ndonje ndryshim te vlerave ekzistuese.

Matja per furnizimin e betonit

Njesia matedse do te jete metri kub i matur si volum ne fund te vendosjes. Sasite do te llogariten nga dimensionet neto qe jepen ne vizatimet ose ne te dhenat e tjera te inxhinierit.

Vendosja e betonit ne veper

Ne kete paragraf do te flasim per transportimin dhe hedhjen e betonit pas pergatitjes.

Transporti dhe vendosja

Transporti

Betoni i perzier duhet te shkarkohet nga betoniera dhe te transportohet ne vendin ku do te perdoret ne menyre te tille qe te shmanget humbja e perberesve dhe qe perzierja e betonit te kete perpunueshmerine e duhur deri ne momentin e perdomit.

Hedhja ne veper

Kontraktori duhet te njofoj Inxhinierin te pakten 24 ore perpara se sa ai te hedhe betonin ne veper per te bere te mundur qe ai te kryeje inspektimin e tij mbi kallepet dhe hekurin e armimit. Asnjehere nuk duhet te hidhet beton ne veper pa patur aprovin e Inxhinierit per te bere diçka te tille. Betoni do te hidhet ne veper brenda nje (1) ore pasi ai eshte shkarkuar nga betoniera dhe nuk do te lejohet shtimi i ujit ose materialeve te tjere.

Ne çdo rast qe te jete e mundur, betoni do te hidhet vertikalish ne veper (kjo per te shmangur ndarjen apo zhvendosjen e pjeseve te fiksimit)

Duhet te shmanget rrjedhja anesore e betonit gjate procesit te hedhjes ose gjate vibrimit te betonit. Betoni nuk duhet te zere shtrese kompakte horizontale me te trashe se 0.5m dhe grumbullimi duhet shmangur.

Kur perdoren goditje per te liruar betonin duhet te merren masa qe te mos shkaktohet shkeputja dhe duhet te perdoren mistri te pershtatshme per te siguruar shkarkimin e betonit.

Betoni nuk duhet te lejohet te bjere lirshem nga nje lartesi me e madhe se 1.5 m.

Betoni nuk duhet hedhur gjate oreve te mbremjes nese nuk jane marre masa per nje ndriçim te pershtatshem. Per me teper, punetoret nuk do te lejohen te punojne dy turne dhe Kontraktori duhet te siguroje nje turn te ri te fresket per punen qe do kryhet naten.

Betoni nuk duhet te hidhet ne veper nese temperatura e ambientit eshte me poshte se 7°C . Betoni normalisht hidhet vetem ne te thatë. Hedhja e betonit ne uje do te kryhet vetem ne

raste te veçanta, me aprovin e Inxhinierit, ne pamundesi per te bere tharjen para hedhjes. Asnjehere betoni nuk do hidhet ne uje te rrjedhshem.

Pompimi

Pompimi i betonit do te kryhet vetem pas aprovimit nga ana e Inxhinierit te metodave te propozuara nga Kontraktori. Do te merren dhe mostra nga betoni i pompuar per prova laboratorike ne perfundim te shkarkimit te tubit te pompes.

Ngjeshja (kompaktesimi)

Betoni do te ngjishet plotesisht me mjete te aprovuara nga Inxhinieri, gjate dhe menjehere pas perfundimit te hedhjes. Do te punohet me kujdes tek kallepet dhe perreth armaturave te montuara, pa i spostuar ato.

Betoni duhet te mos kete boshllqe dhe plane te dobesuar. Shtresat pasuese te se njejtës lartesi duhet qe te punohen bashkerisht me kujdes.

Depozitimi i betonit ne ndonje pike dhe punimet e tij ne pozicione anesore, qofte me vibrator ose ne menyra te tjera nuk lejohet.

Me aprovimin e Inxhinierit, betoni mund te ngjishet me vibrator. Ne kantier duhet te kete disa vibratore ne gjendje pune si dhe pjese kembimi per to.

Duhen eleminuar ndarjet e shkaktuara nga vibrimi i tepert, pikimet (rrjedhjet e ujit).

Kur jane perdorur vibratore me zhytje duhet te eleminoher sa te jete e mundur kontakti me kallepet dhe sendet e tjera qe mund te kemi vendosur.

Fugat

Te perpjithshme

Betonimi do te vazhdoje pa nderprerje tek fugat e treguara ne vizatimet e punimeve ose siç eshte miratuar, me perjashtim te ndonje rasti urgjent (si thyerja e impiantit te perzierjes ose kohes se papershtatshme) qe betonimi do te nderpritet, fugat do te realizohen ne vendin e ndalimit ne menyre qe te mos demtoje qendrueshmerine, pamjen dhe funksionin e betonit.

Ne se nuk jepet ne vizatime, pozicioni i sakte i fugave horizontale do te shenohet ne kallepe me ane te shiritave drejtues me qellim qe te sigurojme sakteisht fugen horizontale.

Pergatitja e siperfaqes se fuges

Kur betoni te jete vendosur dhe ndersa eshte akoma i pampiksuar, do te hiqet nje shtrese e holle e siperfaqes dhe materialet e teperta, pa prishur agregatin, me ane te mjeteve te pershatashme me uje dhe nje furce te lehte. Kur kjo nuk eshte e mundur siperfaqja do te hiqet pas ngurtesimit te betonit me ane te mjeteve mekanike te pershatashme per marken e betonit. Siperfaqja e ashpersuar do te lahet me uje.

Hedhja e betonit te fresket ne fugat e ndertimit

Ne rast se betoni i fresket hidhet ne te njejin dite, ai do te hidhet direkt ne siperfaqen e betonit te vjeter, pergartitur si ne paragrafin

Kur betoni i fresket do te hidhet nje dite me vone se sa betoni i vjeter, atehere perpara se te hidhet betoni i fresket duhet te pergartitet nje mase me trashesi rreth 15 mm i perbere nga cimento, rere te perziera ne te njejtat raporte si te betonit te perdorur.

Masa e betonit te ri do te vendoset menjehere pas lagies me uje te betonit te vjeter.

Betoni i hedhur menjehere mbi nje konstruksion lidhes horizontal duhet te permbaje vetem 2/3 e sasise normale te agregatit te ashper dhe nuk duhet te jete sasia e pare qe del nga perzieresi.

Kur betoni i vjeter eshte mbi 3 dite i vjeter, ai laget vazhdimesht per 24 ore, pastaj te hidhet llaçi dhe betoni i ri.

Per siperfaqe vertikale, kur eshte e mundur, pergartitet me kujdes nje mase cimento – rere e lengshme ne rapport 1:1 dhe vihet ne siperfaqen ku menjehere pas kesaj do te hidhet betoni i ri.

Per lidhjet e konstruksionit mund te perdoret me aprovimin e inxhinierit rreshire epokside. Siperfaqja e betonit te vjeter duhet pastruar, thare dhe mbrojtur ne perputhje me udhezimet e prodhimit dhe hedhjes se betonit te fresket gjate periudhes se rekomanduar nga prodhuesi.

Trajtimi dhe Mbrojtja

I gjithe betoni do te trajtohet me ane te mjeteve te aprovuara, minimumi per 7 dite. Keto kushte mund te plotesohet duke i lene format (kallepet)ne vend.

Kushtet e Pafavorshme te Motit

Moti i Ftohte

Betoni nuk do te vendoset gjate renies se temperatures kur temperatura atmosferike bie nen 7°C ose gjate ngritjes se temperatures kur temperatura atmosferike eshte nen 3°C . Betoni i cili eshte demtuar nga ngrirja ose arsyte te tjera do te hiqet dhe do te zevendesohet me beton te fresket.

Moti i Nxehte

Kur temperatura atmosferike eshte mbi 32°C , temperatura e betonit ne momentin e depozitimit, nuk duhet ta kaloje kete temperature. Rezervat e aggregateve dhe te gjitha siperfaqet metalike te kontaktit do te ruhen nga rrezet e diellit ose do te freskohen duke i sperkatur me uje.

Tubat

Asnje tub qe nuk eshte treguar ne vizatimet e punes nuk do te fiksohet ne beton pa marre aprovimin. Shtresa e betonit qe mbulon tubin duhet te jete te pakten 25 mm.

Matjet dhe Pagesat per Vendasjen e Betonit

Asnje matje e veçante nuk do te behet per vendosjen e betonit. Kompensimi i pote per kerkesat e vendosjes se betonit do te perfshihen ne çmimet per betonin te paraqitura ne Volumet e Punes ne Preventiv qe perfshijne dhe furnizimin me beton.

Testimi i betonit

Ky paragraf do te përshtruaje menyren e testimeve te perzierjeve te betonit te projektuar dhe procedurat ne rast se deshtojne.

Te pergjithshme

Analizat laboratorike do te behen ne perputhje me specifikimet dhe do te aplikohet te gjitha parashikimet e paraqitura aty.

Procedurat ne rast deshtimi

Ne se betoni konsiderohet nga Inxhinieri qe nuk mund te permbushe Specifikit, Inxhinieri ka te drejten te kerkonte marjen e ndonje ose te gjitha masat e me poshtme:

Materialet dhe raportet te perzierjes mund te ndryshohen per te perfthuar një rezistence me te madhe.

Provati do te perseriten (ribehen) deri sa berthama e çpuar nga pjesa qe permban strukturen e betonit te prishur, te tregoje qe fortësia e betonit ploteson kerkesat e fortësise. Koha e pergjithshme e lejuar nuk duhet te kaloje 2 muaj mbas hedhjes se betonit.

Ne qofte se rezultatet e provave ne berthame, tregojne qe, pavaresisht nga periudha kohore shtese e lejuar, betoni nuk permbush kushtet specifike, do te kryhen testet e ngarkeses ne shkalle te gjere.

Ne qofte se testet ne berthame, ose testet e ngarkeses, sipas opinionit te Inxhinierit jane te pamundura per tu kryer, ose ne se nje pjese e struktura qe testohet rezikon te kaloje testin, Kontraktori duhet qe sipas menyres se shpjeguar nga Inxhinieri te kryej zevendesimin e çdo pjese te deshtuar apo qe permban beton qe ka deshtuar, me shpenzimet e veta.

Matjet dhe pagesat per testimet

Kosto e gjithe testeve ne perputhje me kete paragraf perfshire edhe furnizimin, pajisjen me kubik betoni duhet te mbulohen nga kontraktori dhe per llogari te tij (kontraktorit) do te jene te gjitha shqetesimet dhe vonesat qe mund te lindin.

Asnje reklamim nuk do te behet per ndonje vonese, ose ndryshim programi shkaktuar nga deshtimi i betonit dhe kontrolli laboratorik i përshtruar me siper, edhe kur provat kontrollet te betonit te pranohen ose jo.

Kallepet dhe betoni i perfunduar

Perkufizim

Kallepet do te perfshijne te gjitha format e perkohshme ose te perhershme qe sherbejne per te kryer betonimin bashke me te gjitha pjeset e perkohshme qe sherbejne per mbajtjen e tyre.

Vizatimet dhe ndertimi

Kallepet do te projektohen dhe te ndertohej ne menyre te tille qe te mos kemi rrjedhje te materialit te betonit gjate procesit te hedhjes ne pozicionin e duhur si dhe gjate ngjeshjes se tij. Pas ngurtesimit betoni duhet te jetë ne pozicionet dhe format e kerkuara, dimensionet dhe nivelet e treguar ne projekt.

Kallepet dhe nyjet duhet te jene ne gjendje te perballojne ngarkesen maksimale, presionin e betonit te lengshem, forces se eres dhe gjithe ngarkesave dhe forcave te mbivendosura. Kontraktori do te jete i vetmi perqejges per fortisine dhe qendrueshmerine e kallepeve.

Kontraktori duhet te pergatisse vizatime dhe llogari per sistemin e kallepeve qe do te perdoren dhe ti parashtroje kete Inxhinierit per aprovim para se te fillojte ndertimin e tyre.

Nuk do te perdoren tela lidhes, por do te perdoren shufra lidhese. Shufrat lidhese ose pjeset e heqshme do te hiqen pa u demtuar dhe vrimat do te mbushen me llaç-çimento. Asnje nga copat metalike te shufrave lidhese qe ngelin te ngulura nuk duhet te jene me te dala se 40 mm nga siperfaqja e perfunduar e betonit.

Vetem po te tregohet ndryshe ne vizatime, shiritat do te behen (ndertohen) ne anen e kallepeve ne menyre qe zgavra 25x25 mm te mund te qendoje ne gjithe qoshet e dukshme te betonit, pavaresisht se te tilla zgavra jane paraqitur ne vizatim ose jo.

Aty ku shihet e nevojshme per hedhjen e betonit, mund te sigurohen disa hapje te perkohshme qe sherbejn per pastrim ose per hedhjen e betonit.

Pergatitjet per kallepet

Siperfaqet e kallepeve qe do te jene ne kontakt me betonin duhet te trajtohen per te siguruar nje disarmim te lehte dhe mos ngjitet e betonit me kallepin.

Veshja me agjente leshues do te behet ne perputhje te plete dhe ne menyre te perpikte me instrukzionet e prodhuesit. Kallepet me derrase do te lagen lehte me uje pak para betonimit.

Para se te riperdoren, te gjitha kallepet do te riparohen dhe te gjitha siperfaqet qe jane ne kontakt me betonin do te pastrohen me kujdes pa shkaktuar demtime te siperfaqes se kallepeve.

Heqja e kellepeve

Kallepet nuk duhet te hiqen perpara se betoni te kete arritur fortisine e nevojshme per te mbajtur si peshen e tij edhe ngarkesat qe mund te vendosen mbi te.

Kushti i qendrimit te kallepeve ne vend (pa levizur) pas lidhjes se betonit, quhet i plotesuar ne rast se zbatohet periudha kohore minimale , me perjashtim kur Kontraktori i provon Inxhinierit se nje periudhe me e shkurter eshte e mjftueshme per te plotesuar keto kushte.

Tabela

Kohezgjatja minimale e mbajtjes se kallepeve, kur kemi perdonur çimento Portland.

Tipi i Kallepit	Temperatura siperfaqsore e betonit	
	16° C	7° C
Kallepet vertikale tek kollonat, muret dhe traret e medhenj	2 dite	3 dite
Kallepe te lehte tek soletat	4 dite	7 dite
Kembaleca (mbeshtetese) tek soletat	11 dite	14 dite
Kallepe te lehte tek traret	8 dite	14 dite

Kembaleca (mbeshtetese) tek traret	15 dite	21 dite
------------------------------------	---------	---------

Shenim: Kur perdoret çimento me ngrirje te shpejte kjo periudhe mund te shkurtohet, gjithmone ne se lejohet nga Inxhinieri.

Per periudha me kohe te flohte mund te kemi zgjatjen e kohes se mbajtjes se kallepeve me nga $\frac{1}{2}$ dite per çdo dite qe kemi nje temperature 7°C deri ne 2°C dhe zgjatjen me nga nje dite per çdo dite qe kemi nje temperature me te vogel se 2°C .

Kallepet do te hiqen me kujdes ne menyre qe te shhangim tronditjen ose demtime te betonit.

Siperfaqet e formuara, Klasat e perpunimit dhe punimet riparuese

Klasa A, e perpunimit te siperfaqes

Do te perdoret ne siperfaqet e betonit te pa ekspozuara. Parregullsit ne perfundim do te jene jo me te medha se ato te marra nga perdonimi i kallepeve te trashe me siperfaqe te ashper. Perfundimisht synohet te lihet siç eshte, por me pasaktesi aq te vogla te cilat mund te riparohen me metodat e miratuara nga Inxhinieri.

Klasa C, e Perpunimit te Siperfaqes

Do te perdoret ne siperfaqet e betonit te ekspozuara.

Per kete perpunim do te perdoren kallepe te ndertuara me materiale te cilat sigurojne nje siperfaqe te lemuar te strukture uniforme dhe pamjes se jashtme. Kallepet do te lidhen dhe fiksohen ne menyre qe te mos lihet asnje defekt siperfaqesor mbi strukturen. Kontraktori duhet te rregulloje shume mire ndonje parregullsi ne rezultatin e arritur. Shenjat e fugave do te ndjekin nje skeme te rregullt te aprovuar nga Inxhinieri per t'i pershtatur me pamjen e jashtme te strukturen.

Per ndonje trajtim riparues i siperfaqes duhet te merret aprovimi i Inxhinierit dhe te behet direkt pas heqjes se kallepeve. Asnje riparim nuk do te behet perpara kontrollit nga Inxhinieri.

Zonat e vogla te zgavrave apo parregullsi te tjera si edhe siperfaqet e izoluara, do te mbushen me llaç i perbere nga çimento dhe rere ne raportin e perdonur ne beton.

Per riparimin e zgavrave te thella dhe te medha do te perdoren teknika dhe metoda te veçanta si aplikimi pneumatik i çimentos, çimentim me presion, agjente lidhes epokside etj., te perdonura me aprovimin e Inxhinierit. Te gjitha zonat e riparuara do te mbahen vazhdimeshit te lagura per 5 dite.

N.q.s. perpunimi i siperfaqes se ekspozuar nuk ploteson kerkesat per nje strukture dhe pamje uniforme, Kontraktori do te lemoje me ferkim siperfaqen e ekspozuar te strukture apo pjese te saj, n.q.s. do te kerkohet nga Inxhinieri. Para lemidit duhet te kene mbaruar te gjitha riparimet.

Siperfaqja do te laget me uje per te pakten 1 ore, lemmi fillestare do te filloje te behet me gure (karbit silici me ashpersi mesatare, duke perdonur nje sasi te vogel llaçi ne siperfaqe. Lemimi do te vazhdoje deri sa te gjitha shenjat e ngelura apo parregullsit Jane hequr dhe eshte arritur nje siperfaqe uniforme e strukturen. Lemimi perfundimtar do te behet me gur karbit silici te lemuar dhe me uje. Ky lemid do te vazhdoje derisa e gjithe siperfaqja te jete e lemuar. Pas kesaj siperfaqja do te lahet me furçe per te hequr stukon dhe pluhurin e tepert.